

Złóż sobie KATOkarmnik

W Katowicach po raz kolejny można otrzymać bezpłatnie karmnik do samodzielnego złożenia! Celem akcji jest zwrócenie uwagi na właściwe dokarmianie ptaków i zachęcenie do majsterkowania. To również doskonała okazja do obserwacji ptaków, których w mieście jest kilkadziesiąt gatunków.

Wielu mieszkańców chętnie dokarmia ptaki, ale nie wszyscy robią to w sposób prawidłowy. Dla ptaków najzdrowsze jest naturalne pożywienie, które same sobie znajdują. Jeśli już chcemy je dokarmiać, to róbmy to teraz, gdy spadnie śnieg i chwyci mróz. Nie powinno się jednak używać do tego celu chleba czy resztek z naszego stołu. To wiedza, którą warto przypominać, dlatego Katowice po raz kolejny przed zimą rozdadzą mieszkańcom karmniki dla ptaków.

– W Katowicach zachęcamy mieszkańców do włączenia się w przeróżne działania, których wspólnym mianownikiem jest ekoodpowiedzialność. Wdrożyliśmy Zielony Budżet, mamy miejskie ule, by pokazać najmłodszym jak istotna jest rola zapylaczy w przyrodzie, zachęcamy do segregowania odpadów. Po raz kolejny mamy też dla mieszkańców 100 karmników dla ptaków, które można bezpłatnie otrzymać do samodzielnego złożenia. W poprzednich latach akcja cieszyła się dużym zainteresowaniem, a karmniki szybko znajdowały właścicieli. Warto jednak pamiętać, że to nie tylko możliwość zbudowania karmnika, ale także później obserwacji przyrody z bliska – mówi **Marcin Krupa**, prezydent Katowic i zachęca do włączenia się w akcję.

Zestawy karmników do samodzielnego złożenia zawierają powycinane ze sklejk elementy, wkręty, śrubokręt i papier ścierny a także instrukcję dokarmiania ptaków i obrazkową instrukcją montażu karmnika. Na daszkach mają czarne serce, logo miasta. – Zestawy elementów do montażu to zachęta, żeby zrobić coś samemu: dorośli z dziećmi, wnukami. To ułatwia nawiązanie relacji i więzi międzypokoleniowych. Nie kupujemy

gotowego karmnika ze sklepu, ale sami możemy coś poskręcać. W ten sposób uczymy się też praktycznych umiejętności – przekonuje **Marcin Bober**, prezes Fundacji Bobrowe Żeremia, która wykonała karmniki.

Użyta sklejka to odpady z firmy produkującej meble. Fundacja odkupuje je nadając im drugie życie. Sklejka jest wodoodporna, a w miarę upływu czasu może jedynie ściemnieć. Dlatego warto ją we własnym zakresie zaimpregnować farbą akrylową, pomalować daszek i elementy nie mające bezpośredniego kontaktu z pożywieniem.

Zamontowany karmnik może stanowić doskonały punkt obserwacyjny, gdyż w mieście możemy zaobserwować kilkadziesiąt gatunków ptaków, w tym m.in. sikorki, grzywacze, wróble, kawki czy sroki. Im więcej zieleni w okolicy, zadrzewień i zakrzaczeń, a także „zachwaszczonych” nieużytków, tym większa różnorodność i ilość ptaków. Pojawiają się kowaliki czy sójki, kilka gatunków dzięciołów, można też obserwować gile, dzwońce, grubodzioby, sierpówki czy kwiczoły i kosy, dla których smakołykiem są jabłka.

– Ptaki szybko się przyzwyczajają, że znajdą u nas pożywienie, dlatego nie możemy ich zawieść – przypomina **Marcin Karetta** z Górnośląskiego Koła Ornitologicznego. Jak jeszcze pomóc ptakom w mieście? – Przede wszystkim nie usuwać ich naturalnych kryjówek i miejsc żerowania – skupisk drzew i krzewów. Coraz więcej miast sadzi drzewa na rozległych, jałowych do tej pory, zbyt często wykaszanych trawnikach. To cieszy. Można też myśleć o takim dobieraniu gatunków drzew, by tworzyły zasobne jadłodajnie dla naszych dzikich sąsiadów – podpowiada Karetta.

Jak zdobyć zestaw?

Należy wysłać wiadomość wraz z krótkim uzasadnieniem i wskazaniem orientacyjnej lokalizacji karmnika (np. ulica) pod adres: katoobywatel@katowice.eu. Karmniki będą dostępne do wyczerpania zapasów. Miasto przygotowało sto karmników.

INSTRUKCJA DOKARMIANIA PTAKÓW*

Kiedy dokarmiamy ptaki?

Ptaki dokarmiamy dopiero wtedy, kiedy spadnie śnieg i gdy chwyci mróz. W pozostałych porach roku, a nawet kiedy zima jest łagodna, nie jest to potrzebne a nawet może być szkodliwe, bo ptaki wykorzystują najlepszy dla nich naturalny pokarm. Dieta ptaków jest różnorodna i dostarcza im tego, czego potrzebują w danej porze roku.

Gdzie umieścić karmnik?

Karmnik umieszczamy w bezpiecznym dla ptaków miejscu, poza zasięgiem drapieżników. Jeśli jest to karmnik wolnostojący – warto zamontować go na wysokiej nodze/ nogach, dodatkowo zabezpieczonych np. blachą (tak, aby koty lub kuny nie mogły się wspiąć). Nie należy umieszczać karmników wolnostojących w pobliżu przeszklonych powierzchni. Dobrze, aby obok karmnika znalazły się np. wysokie krzewy, wśród których ptaki mogą spokojnie zjeść lub odpocząć po jedzeniu. Jeśli montujemy karmnik na balkonie, zwróćmy uwagę, by był on umieszczony stabilnie.

Co powinno się znaleźć w karmniku?

Nasiona – np. gotowe mieszanki ziaren dla ptaków (proso, pszenica, żyto lub pszenżyto, owies, sorgo, konopie, nasiona dzikich traw i chwastów), słonecznik łuskany i niełuskany.

Słonina – dokarmiając ptaki słoniną koniecznie trzeba pamiętać, aby nie była ona solona, a także by była regularnie wymieniana – maksymalny czas odpowiedniej świeżości słoniny to 2 tygodnie (w przypadku temperatur ujemnych). Gdy temperatury są dodatnie, lepiej z niej w ogóle zrezygnować.

Mieszanka tłuszczowo-nasienna – mieszanka zawierająca tłuszcz (np. łój) oraz różne rodzaje nasion cieszy się sporą popularnością. Można ją przygotować samemu lub zakupić gotowy

produkt.

Orzechy – łuskane orzechy laskowe, włoskie, ziemne (niesolone).

Owoce – jabłka i gruszki (przekrojone lub nabite np. na patyki), owoce rokitnika, jarząbu zwyczajnego (zwanego potocznie jarzębiną), berberysu, głogu, dzikiej róży, mrożony czarny bez, rodzyunki czy suszone morele – bez konserwantów.

Warzywa – pokrojone w drobną kostkę gotowane warzywa (bez soli!) to odpowiedni pokarm dla ptaków wodnych, zwłaszcza dla łabędzi. Ptakom wodnym możemy podawać także pszenicę, ziarna kukurydzy, specjalny granulat, płatki owsiane. Pamiętajmy, że taki pokarm podajemy jedynie w czasie mrozów. Pokarm nie może być wrzucany do wody, należy wysypać go np. do płaskiej kuwety czy innego pojemnika tak, by nie leżał bezpośrednio na ziemi.

Zdecydowanie odradzamy chleb i inne resztki ze stołu!

Chleb nie zawiera żadnych wartościowych dla ptaków składników, ma za to mnóstwo takich, które mogą ptakom zaszkodzić.

Jak właściwie dokarmiać ptaki?

Starajmy się, aby ptasie jedzenie nie zalegało w karmniku. Dbajmy o czystość, sprzątajmy niezjedzone resztki pokarmu i dezynfekujmy karmnik (gorącą wodą, bez detergentów). W ten sposób zapobiegamy także przenoszeniu chorób i drobnoustrojów między ptakami (dla człowieka są one nieszkodliwe). Jeśli zaczniemy dokarmiać ptaki – powinniśmy to robić regularnie. Ptaki szybko przyzwyczajają się do tego, że dostaną u nas jedzenie.

* Na podstawie informacji Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków: <https://otop.org.pl/ptasie-porady/dokarmianie/czym-i-jak-dokarmiac/>

Źródło: UM Katowice